

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/110/2024
Identifikačné číslo spisu:	1522206492
Dátum vydania rozhodnutia:	26.09.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Mario Dubaň
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1522206492.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne S. V., narodenej XX. I. XXXX, J., D. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Erikom Šablatúrom, Bratislava, Holíčska 13, proti žalovanému Bytovému družstvu Petržalka, Bratislava, Budatínska 1, IČO: 00 169 765, o určenie neplatnosti písomného hlasovania, vedenom na Mestskom súde Bratislava VI (pôvodne na Okresnom súde Bratislava V), pod sp. zn. B5-60Csp/167/2022, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. júna 2023 sp. zn. 4CoCsp/17/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovanému priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyni v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) uznesením z 27. februára 2023 č. k. 60Csp/167/2022-23 zastavil konanie (I.) a žalovanému priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II.). V odôvodnení uviedol, že žalobkyňa sa žalobou domáhala neplatnosti písomného hlasovania vykonaného 16. - 17. októbra 2022 pre porušenie práva žalobkyne nekalou praktikou žalovaným a to nepreukázaním najvýhodnejšieho výberu dodávateľa a ceny tovaru k ochrane ekonomických záujmov žalobkyne.

1.2. Žalobkyňa 8. februára 2023 zobrala žalobu v celom rozsahu späť, pričom dôvod späťvzatia neuviedla. Vzhľadom na to, že žalobkyňa zobrala svoju žalobu v celom rozsahu späť predtým, než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, prvoinštančný súd bez toho, aby žiadal súhlas žalovaného so späťvzatím, konanie podľa § 145 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) zastavil.

1.3. Súd prvej inštancie v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP pri rozhodovaní o trovách konania skúmal procesnú zodpovednosť za zastavenie konania na oboch procesných stranách; pretože konanie bolo zastavené na základe späťvzatia žaloby bez uvedenia konkrétneho dôvodu, dospel k záveru, že procesné zastavenie konania zavinila žalobkyňa, nakoľko neuviedla dôvod späťvzatia. Keďže zastavenie

konania procesne zavinila žalobkyňa, priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne uznesením z 30. júna 2023 sp. zn. 4CoCsp/17/2023 rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti druhého výroku o nároku žalovaného voči žalobkyňi na náhradu trov konania v rozsahu 100 % ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil (I.) a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (II.). Odvolací súd za použitia § 255 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, v medziach rozsahu a dôvodov odvolania preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutej časti uznesenia súdu prvej inštancie a stotožnil sa s jeho záverom o zavinení zastavenia konania žalobkyňou a o priznaní náhrady trov konania žalovanému v zmysle § 256 ods. 1 CSP. Vychádzal z toho, že žalobkyňa zavinila zastavenie konania späťvzatím žaloby bez udania dôvodu. K odvolacej námietke žalobkyne, že žalovaný udelil plnú moc právnenému zástupcovi bez súhlasu vlastníkov, čím došlo k porušeniu článku 3 ods. 7 Zmluvy o výkone správy zo 4. mája 2021 doplnil, že podaná žaloba smeruje voči žalovanému, ktorý v danej veci nie je v postavení zástupcu vlastníkov bytov, preto súhlas vlastníkov bytov na udelenie plnej moci na zastupovanie žalovaného v tomto konaní ani neprichádzalo do úvahy. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP; nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia znamená nesprávny procesný postup súdu, ktorý znemožnil žalobkyňi uskutočňovať jej patriace procesné práva upieraním možnosti náležite skutkovo a právne argumentovať v rámci opravných prostriedkov. Namietala jednostrannosť konania odvolacieho súdu pri rozhodovaní a skúmaní procesnej zodpovednosti späťvzatia žaloby žalobkyňou, aj keď žalovaný správca vedome porušil povinnosti vyplývajúce mu zo Zmluvy o výkone správy v čl. 3 ods. 7. Pripomenula, že v odvolaní žiadala o i. nepriznať trovy konania žalovanému podľa § 257 CSP, lebo existujú dôvody hodné osobitného zreteľa dané konaním žalovaného správcu, ktoré spočívajú v šikanóznom výkone práva, t. j. úmyselným navyšovaním trov konania udelením plnej moci advokátovi v rozpore v čl. 3 ods. 7 Zmluvy o výkone správy. Bola názoru, že žalovaný správca nemohol rozhodnúť o udelení plnomocenstva advokátovi bez súhlasu vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome a keď tak urobil, konal úmyselne za účelom navýšenia trov konania, s cieľom odradiť žalobkyňu sporiť sa so žalovaným správcom. Nestotožnila sa s odôvodnením odvolacieho súdu, že nakoľko „podaná žaloba smeruje voči žalovanému, ktorý v danej veci nie je v postavení zástupcu vlastníkov bytov, súhlas vlastníkov bytov na udelenie plnej moci na zastupovanie žalovaného v tomto konaní neprichádza do úvahy.“ Mala za to, že odvolací súd bez riadneho odôvodnenia popiera zákonné postavenie žalovaného správcu ako zástupcu vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Na základe uvedeného navrhla obe uznesenia súdov nižších inštancií zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu rozporoval jeho procesnú prípustnosť; bol názoru, že na podanie dovolania žalobkyne neexistujú zákonné dôvody, nakoľko dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ CSP nie je daný. Zrekapituloval, že podaná žaloba vo veci samej bola zjavne nedôvodná od samého začiatku a žalobkyňa, preto žalobu zobrala späť pred začatím pojednávania bez uvedenia dôvodov späťvzatia. Prvoinštančný súd bol povinný konanie zastaviť a zároveň správne vyhodnotiť, že zastavenie konania procesne zavinila žalobkyňa. Keďže neboli preukázané žiadne procesné pochybenia súdu ani vady v konaní uvedené v § 420 CSP, žiadal dovolanie v zmysle ustanovenia § 447 písm. c/ a f/ CSP odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolateľka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP fakticky namieta (i) nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a jeho nepreskúmateľnosť, (ii) arbitrárnu aplikáciu ustanovení § 256 ods. 1 a § 257 CSP v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania.

8. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

9. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP konštatoval dovolací súd v uznesení Veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. septembra 2021 sp. zn. 1VObdo/2/2021: „Rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania“. Obdobný názor vyslovil aj v ďalších svojich rozhodnutiach (4Cdo/155/2020, 2Cdo/89/2020, 9Cdo/68/2021).

10. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide, napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

13. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne

námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013 či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

14. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné či nedostatočne odôvodnené. Odôvodnenie uznesenia zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

14.1. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, z akých skutkových zistení a právnych úvah vychádzal, keď dospel k záveru o správnosti odvolaním napadnutého výroku o nároku žalovaného voči žalobkyni na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, t. j. že žalovanému patrí v zmysle § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov konania, čím implicitne súbežne dovodil, že nie sú splnené podmienky pre aplikáciu § 257 CSP.

14.2. Uvedený záver bol dostatočne odôvodnený v ods. 16. a nasl. odôvodnenia jeho rozhodnutia, v ktorých odvolací súd uviedol rozhodujúce argumenty, ktoré ho viedli k posúdeniu nároku na náhradu trov konania v neprospech žalobkyne. Odvolací súd zrekapituloval priebeh konania a jeho výsledok na súde prvej inštancie, keď z predloženého spisu zistil, že v napadnutej časti rozhodnutia rozhodol prvoinštančný súd o trovách konania tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom pri rozhodovaní vychádzal zo zásady zavinenia zastavenia konania v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP s tým, že žalobkyňa späťvzatím žaloby bez uvedenia dôvodu zaviniла zastavenie konania.

14.3. V nadväznosti na uvedené potom podrobil dôslednému prieskumu otázku zavinenia zastavenia predmetného súdneho konania a preskúmal správnosť a zákonnosť odvolaním napadnutého uznesenia. Poukázal na to, že sa v plnej miere stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ktorý posúdil pri rozhodovaní o náhrade trov konania zavinenie zastavenia konania zo strany žalobkyne a následné priznanie náhrady trov konania v plnom rozsahu protistrane v zmysle § 256 ods. 1 CSP, teda žalovanému. Vychádzal zhodne so súdom prvej inštancie z toho, že žalobkyňa zaviniла zastavenie konania späťvzatím žaloby bez udania dôvodu.

14.4. K námietke žalobkyne uvedenej v odvolaní, že žalovaný udelil plnú moc právnomu zástupcovi bez súhlasu vlastníkov, čím došlo k porušeniu článku 3 ods. 7 Zmluvy o výkone správy z 4. mája 2021, odvolací súd akcentoval, že podaná žaloba smeruje proti žalovanému, ktorý v danej veci nie je v postavení zástupcu vlastníkov bytov, preto súhlas vlastníkov bytov na udelenie plnej moci na zastupovanie žalovaného v tomto konaní neprichádza do úvahy. Na uvedenom základe odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14.5. Pokiaľ ide aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, z celkového kontextu odôvodnenia možno logicky usúdiť, že odvolací súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania žalovanému. Z výkladu odôvodnenia uznesenia v tejto časti vysvitá, že žalovaný ako správca bytového domu, na to, aby udelil plnú moc ním zvolenému právnomu zástupcovi na

zastupovanie v konaní, nepotreboval súhlas od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, keďže žaloba žalobkyne v spore o určenie neplatnosti písomného hlasovania (neskôr vzatá späť), smerovala (iba) proti žalovanému, ktorý v takom prípade nie je v postavení zástupcu vlastníkov bytov. Za týchto okolností nemohlo dôjsť ani k porušeniu článku 3 ods. 7 Zmluvy o výkone správy.

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu sa vysporiadalo s podstatnými odvolacími námietkami a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je dostatočne vysvetlený s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru odvolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať nestotožnenie sa žalobkyne s rozhodnutím odvolacieho súdu a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so závermi vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

16. Dovolaateľka ďalej v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania v podstatnom namietala svojvoľné (arbitrárne) (ne)aplikovanie § 257 CSP. Dôvody hodné osobitného zreteľa podľa nej spočívali v šikanóznom výkone práva žalovaného, ktorý udelením plnej moci advokátovi v rozpore v čl. 3 ods. 7 Zmluvy o výkone správy úmyselne navyšoval trovy konania; žalovaný konal úmyselne s cieľom odradiť žalobkyňu viesť súdne konanie so žalovaným správcom.

17. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou civilného sporového konania, a ako také spadá pod čl. 46 ods. 1 ústavy, prostredníctvom ktorého sa zaručuje každému základné právo na súdnu ochranu. Všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo strany sporu na súdnu ochranu. Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku účinnom od 1. júla 2016 (§ 255 a nasl.). Procesné predpisy, ktoré upravujú rozhodovanie o náhrade trov konania, preto treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu.

17.1. Trovy vynaložené účastníkom konania (sporovou stranou) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana proti takému tvrdenému nároku. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok, a to aj keď má účastník (sporová strana) nárok na náhradu trov konania, pretože mal vo veci plný úspech, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne; to platí aj pre trovy právnej služby (viď. II. ÚS 78/03, III. ÚS 481/2015, IV. ÚS 83/2018).

17.2. Každé rozhodnutie súdu, ktorým sporovej strane neprizná náhradu trov konania, musí byť zo svojej podstaty výnimočným rozhodnutím, prijatým na základe riadneho zváženia všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a na základe prísne reštriktívneho výkladu § 257 CSP a v ňom obsiahnutej formulácie „dôvody hodné osobitného zreteľa“. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje

odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradiť trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne a výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle dnes už ustálenej judikatúry (pozri k tomu, napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/17/2009, sp. zn. 5Cdo/67/2010 či sp. zn. 3MCdo/46/2012) ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 257 CSP, preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

18. Ťažisko dovolacej argumentácie dovolateľky spočíva v tvrdení, že uzatvorenie zmluvy o právnej pomoci s vybraným advokátom poukazuje na nesprávny procesný postup žalovaného správcu z dôvodu porušenia Zmluvy o výkone správy v čl. 3 ods. 7, pre navýšenie trov konania jeho zastupovaním.

19. Správca v súlade s čl. 3 ods. 4 Zmluvy o výkone správy zastupuje v konaní pred súdom a iným orgánom verejnej moci aj vlastníkov proti ktorým smeruje návrh na začatie konania podaný prehlasovaným vlastníkom bytu alebo nebytového priestoru v dome. V prípadoch zastupovania vlastníkov podľa čl. 3 ods. 4 Zmluvy je správca oprávnený so súhlasom vlastníkov uzavrieť zmluvu o poskytnutí právnej pomoci s vybraným advokátom a udeliť mu v mene vlastníkov plnú moc na zastupovanie. O uzavretí zmluvy a udelení plnej moci správca informuje vlastníkov (čl. 3 ods. 7 Zmluvy o výkone správy).

19.1. Už podľa skoršej judikatúry (R 37/2020) dovolacieho súdu (reflektujúcej stav, kedy z textu zákona priamo nevyplývalo, kto má byť pasívne legitimovaný v sporoch prehlasovaného vlastníka bytu v bytovom dome) platilo, že žaloba prehlasovaného vlastníka bytu a nebytového priestoru na určenie neplatnosti hlasovania musí smerovať proti všetkým vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome, ktorí majú pasívnu vecnú legitímáciu v spore. A podľa aktuálnej právnej úpravy ustanovenie § 9 ods. 8 písm. a/ zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „BytZ“) priamo stanovuje, proti komu má smerovať žaloba prehlasovaného vlastníka bytu v dome, t. j. proti vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome, ktorých následne správca bytového domu zastupuje v konaní pred súdom. Preto pokiaľ žalobkyňa v žalobe, o ktorej je reč, označila za žalovaného správcu bytového domu (Bytové družstvo Petržalka), ktorý ako právnická osoba (§ 8 ods. 1 BytZ) predstavuje samostatný subjekt, odlišný od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome, a ktorý z tohto dôvodu nemá ani oprávnenie spojené s hlasovaním na schôdzach vlastníkov, na strane žalovaného išlo od počiatku o nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v konaní.

19.2. Z uvedeného dôvodu neobstojí argumentácia žalobkyne, podľa ktorej žalovaný vedome porušil povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy o výkone správy v čl. 3 ods. 7, lebo bez súhlasu vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome udelil zvolenému advokátovi plnú moc na zastupovanie; správca je totiž oprávnený so súhlasom vlastníkov uzavrieť zmluvu o poskytnutí právnej pomoci s vybraným advokátom a udeliť mu v mene vlastníkov plnú moc na zastupovanie (čl. 3 ods. 7 Zmluvy o výkone správy) iba pre prípad, že zastupuje v konaní pred súdom a iným orgánom verejnej moci vlastníkov, proti ktorým smeruje návrh na začatie konania podaný prehlasovaným vlastníkom bytu v dome, čo nie je tento prípad. Ako už dovolací súd bol uviedol, žalobkyňa označila za žalovaného správcu bytového domu (Bytové družstvo Petržalka), ktorý ako právnická osoba (§ 8 ods. 1 BytZ) predstavuje samostatný subjekt, odlišný od vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Podstatu riešenia vystihol aj odvolací súd, ktorý zdôraznil, že podaná žaloba smeruje voči žalovanému, ktorý v danej veci nie je v postavení zástupcu vlastníkov bytov, preto súhlas vlastníkov bytov na udelenie plnej moci na zastupovanie žalovaného v konaní neprichádzal do úvahy.

20. Pri rešpektovaní Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva na právnu pomoc (čl. 47 ods. 2), ktorého hlavný význam spočíva v tom, že súdy majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkovi, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc (II. ÚS 78/03), žalovanému nič nebránilo, aby sa v konaní nechal zastúpiť advokátom, ktorého si zvolil (§ 89 ods. 1 CSP). Z podstaty veci je preto vylúčené, aby dochádzalo k šikanóznemu výkonu práva tvrdeným „úmyselným navyšovaním trov konania s cieľom odradiť žalobkyňu viesť súdne konanie“, čo podľa žalobkyne malo založiť dôvody hodné osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania žalovanému.

21. Dovolací súd nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu pri skúmaní existencie výnimočných okolností hodných osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. odôvodnenie rozhodnutia zmätočné. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia nevyplýva taká interpretácia ustanovení § 256 ods. 1 a § 257 CSP, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu, či zásad, na ktorých stojí rozhodovanie o trovách konania. Skutočnosť, že žalobkyňa sa s názorom odvolacieho súdu nestotožnila, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia.

22. Dovolací súd dospel k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorý konal v zmysle ustanovení a zásad Civilného sporového poriadku nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Keďže uvedeným postupom nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.